

แนวปฏิบัติในการสอบปากคำของพนักงานสอบสวน

ส่วนที่ ๑ หลักการและเหตุผล

การสอบสวน

การสอบสวน หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่น ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒(๑๑) กำหนด ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องโทษ การสอบสวนให้เริ่มการสอบสวนโดยมิชักช้า จะทำการในที่ไหน เวลาใด และแต่จะเห็นควร โดยผู้ต้องหาไม่จำเป็นต้องอยู่ด้วย (มาตรา ๑๓๐)

การสอบสวนในคดีอาญาแยกออกได้เป็น ๒ ลักษณะคือ

๑) การสอบสวนในคดีความผิดอาญาแผ่นดิน ซึ่งเป็นความผิดที่กระทบต่อความสงบสุขของสังคมโดยรวม เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์ หรือฉ้อโกงประชาชน พนักงานสอบสวนสามารถทำการสอบสวนได้ ตั้งแต่เมื่อทราบว่ามีการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดขึ้น โดยไม่ต้องมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

๒) การสอบสวนในคดีความผิดต่อส่วนตัวหรือความผิดอันยอมความได้ เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์ หรือทำให้เสียทรัพย์ พนักงานสอบสวน จะทำการสอบสวนได้ก็ต่อเมื่อมีคำร้องทุกข์จากผู้เสียหายตามกฎหมายเสียก่อน

โดยที่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยในปัจจุบันใช้ระบบกล่าวหา อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในคดีอาญาไว้ โดยให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้กระทำความผิด ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องทำการพิสูจน์ข้อเท็จจริงให้ปราศจากข้อสงสัยว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยกระทำความผิดอาญาจริงตามที่ถูกกล่าวหา ทั้งนี้ เนื่องจากผลของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอาจทำให้ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดนั้น ถูกลงโทษจำคุกหรือประหารชีวิต ซึ่งเป็นการกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหาอย่างร้ายแรง การสอบสวนซึ่งกระทำโดยพนักงานสอบสวนในเบื้องต้น จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงและกลั่นกรองข้อเท็จจริงอย่างรอบคอบ เพื่อพิจารณาว่าข้อกล่าวหาอันมีมูลหรือไม่เพียงใด ก่อนเสนอพนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้ถูกกล่าวหาขึ้นต่อศาลเพื่อพิจารณาคดีต่อไป

ในการสอบสวนพนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการสอบสวนตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด มิฉะนั้น การสอบสวนจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่งผลให้การฟ้องคดีและการพิจารณาคดีในชั้นศาลเสียไปได้ เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดห้ามไม่ให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาลโดยไม่ได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน การสอบสวนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงมีผลเท่ากับว่าไม่เคยมีการสอบสวน ทำให้พนักงานอัยการไม่มีอำนาจยื่นฟ้องคดี และหากคดีขึ้นสู่การพิจารณาคดีของศาลแล้ว ศาลต้องมีคำพิพากษายกฟ้อง

การสอบสวนในคดีอาญาจึงมีความสำคัญเนื่องจากเป็นต้นธารของกระบวนการยุติธรรม เป็นกลไกของรัฐที่ใช้ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม และเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา จำเลยและผู้เสียหาย ดังนั้น พนักงานสอบสวนจึงต้องทำการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับคดีทั้งที่เป็นคุณและเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยด้วยความสุจริต เทียงธรรม ซึ่งจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดีได้รับความยุติธรรมด้วยกันทุกฝ่าย และสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมให้กับประชาชน

ส่วนที่ ๒ แนวทางการสอบสวน/สอบปากคำ

๑.ผู้มีอำนาจสอบสวน

๑. การสอบสวนต้องกระทำโดยเจ้าพนักงานตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๑ กำหนดพนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนคดีอาญาทั้งปวง และมาตรา ๑๓๑ ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทุกชนิด เท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่าวหา เพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา

๒. คดีความผิดอันยอมความได้หรือความผิดต่อส่วนตัวต้องมีการร้องทุกข์ตามระเบียบก่อน

๓. การสอบสวนกับการตรวจค้นจับกุมเป็นคนละขั้นตอนกัน

๔. ต้องแจ้งข้อเท็จจริงและข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบ

๕. การสอบสวนอย่างน้อยเพียงใดหรือเสร็จสิ้นเมื่อใดเป็นดุลพินิจพนักงานสอบสวน ทั้งนี้พนักงานสอบสวนจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยเคร่งครัด

๒.การแจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

คำร้องทุกข์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒(๗) หมายถึง การที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ

คำกล่าวโทษ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒(๘) หมายถึงการที่บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีบุคคลรู้ตัวหรือไม่ก็ได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งขึ้นกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๓ ผู้เสียหายอาจร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนได้ คำร้องทุกข์นั้นต้องปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ ลักษณะแห่งความผิดพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่ความผิดนั้นได้กระทำลง ความเสียหายที่ได้รับและชื่อหรือรูปพรรณของผู้กระทำผิดเท่าที่จะบอกได้ คำร้องทุกข์นี้จะทำเป็นหนังสือหรือร้องด้วยปากก็ได้ ถ้าเป็นหนังสือต้องมีวันเดือนปีและลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ถ้าร้องด้วยปากให้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้ ลงวันเดือนปีและลงลายมือชื่อผู้บันทึกกับผู้ร้องทุกข์ในบันทึกนั้น

๓.แนวทางการสอบปากคำผู้ต้องสงสัย/พยาน ของพนักงานสอบสวน

๒.๑ แจ้งสิทธิที่จะพึงมีตามกฎหมายให้ทราบ

๒.๒ ถ้าหากผู้ถูกสอบปากคำเป็นชาวต่างชาติ ไม่สามารถพูดและฟังภาษาไทยได้ ให้จัดหาล่ามให้

๒.๓ สอบถามชื่อ สกุล อายุ ที่อยู่ อาชีพ /เบอร์โทรศัพท์ ที่สามารถติดต่อได้

- ๒.๔ สอบถามความสัมพันธ์/ความเกี่ยวข้องในคดี/เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- ๒.๕ สอบถามรายละเอียด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- ๒.๖ บันทึกรายละเอียดข้อเท็จจริงตามลำดับเหตุการณ์เรียงตามวันเวลา (ถ้ามี)
- ๒.๗ ให้ผู้ที่ถูกสอบปากคำอ่านคำให้การ/หรืออ่านให้ฟัง (แล้วแต่กรณี)

๔.แนวทางการสอบปากคำผู้ต้องหา ของพนักงานสอบสวน

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ

ซึ่งพนักงานสอบสวนมีแนวทางการปฏิบัติในการสอบปากคำ ดังนี้

- ๒.๑ แจ้งสิทธิตามกฎหมายให้ทราบ
- ๒.๒ ถ้าหากผู้ถูกสอบปากคำเป็นชาวต่างชาติ ไม่สามารถพูดและฟังภาษาไทยได้ ให้จัดหาล่ามให้
- ๒.๓ สอบถามชื่อ สกุล อายุ ที่อยู่ อาชีพ /เบอร์โทรศัพท์ ที่สามารถติดต่อได้
- ๒.๔ แจ้งพฤติการณ์/เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในคดีให้ทราบ
- ๒.๕ แจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบ (กรณีผู้ถูกสอบปากคำเป็นผู้ต้องหา)
- ๒.๖ สอบถามความสัมพันธ์/ความเกี่ยวข้องในคดี/เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- ๒.๗ สอบถามรายละเอียด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- ๒.๘ บันทึกรายละเอียดข้อเท็จจริงตามลำดับเหตุการณ์เรียงตามวันเวลา (ถ้ามี)
- ๒.๙ ให้ผู้ที่ถูกสอบปากคำอ่านคำให้การ/หรือพนักงานสอบสวนอ่านให้ฟัง (แล้วแต่กรณี)

เอกสารที่ต้องนำมาด้วย

- ๑.บัตรประจำตัวประชาชน ถ้าไม่มีให้นำเอกสารที่ทางราชการออกให้ เช่น หนังสือเดินทาง,ใบอนุญาตขับขี่ หรือตรวจสอบจากข้อมูลทะเบียนราษฎร
- ๒.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกกล่าวหา (ถ้ามี)
- ๓.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงที่กล่าวหาทั้งหมด เช่น หลักฐานการโอนเงิน หลักฐานการหลอกลวง ประกาศเชิญชวน ภาพแชททางออนไลน์ เป็นต้น
- ๔.หนังสือมอบอำนาจ(ถ้ามี)

๔.๑ การสอบสวนปากคำบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การถามปากคำและการสืบพยานเด็ก กำหนดวิธีปฏิบัติในการถามปากคำ การชี้ตัวผู้ต้องหาของผู้เสียหายหรือพยานการสืบพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี รวมทั้งการสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ต้องมีนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ

และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วย โดยมีมุ่งหมายมิให้เด็กได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและสภาวะทางจิตใจจากกระบวนการยุติธรรม การดำเนินการดังกล่าวเฉพาะคดีที่กฎหมายกำหนดดังต่อไปนี้

๑. คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ
  ๒. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการชุลมุนต่อสู้
  ๓. ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ
  ๔. ความผิดฐานกรรโชก ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา
  ๕. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี
  ๖. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก
  ๗. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ
  ๘. คดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุก ซึ่งผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีร้องขอ
- ๔.๑.๒ การวิธีการสอบปากคำบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี (ป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓๓ ทวิ)**

๑. ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนสัดส่วนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก
๒. ให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น และ

๓. ในกรณีที่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เห็นว่าการถามปากคำเด็กคนใดหรือคำถามใดอาจจะมีผลกระทบต่อจิตใจเด็กอย่างรุนแรง ให้พนักงานสอบสวนถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เป็นการเฉพาะตามประเด็นคำถามของพนักงานสอบสวน โดยมีให้เด็กได้ยินคำถามของพนักงานสอบสวนและห้ามมิให้ถามเด็กซ้ำซ้อนหลายครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร

๔. ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องแจ้งให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและพนักงานอัยการทราบ รวมทั้งแจ้งให้ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กทราบถึงสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือคุ้มครองและได้รับการเยียวยาความเสียหายตามกฎหมาย การตอบคำถามของพนักงานสอบสวนสามารถตอบคำถามพร้อมอ้างถึงพยานบุคคล/พยานเอกสารหรือวัตถุพยานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

๔.๒ กรณีคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

การสอบปากคำผู้เสียหายซึ่งเป็นหญิง ให้พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นหญิงเป็นผู้สอบสวน เว้นแต่ผู้เสียหายนั้นยินยอมหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น และให้บันทึกความยินยอมหรือเหตุจำเป็นนั้นไว้ ทั้งนี้ ผู้เสียหายจะขอให้บุคคลใดร่วมในการถามปากค่านั้นด้วยก็ได้ (มาตรา ๑๓๓)

กรณีคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการชุลมุนต่อสู้ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ ความผิดฐานกรรโชก ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือคดีความผิดอื่น

ที่มีอัตราโทษจำคุก ซึ่งผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีร้องขอ กาสอบปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนคดีในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น และในกรณีที่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เห็นว่า การถามปากคำเด็กคนใดหรือคำถามใด อาจจะมีผลกระทบต่อจิตใจเด็กอย่างรุนแรง ให้พนักงานสอบสวนถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เป็นการเฉพาะตามประเด็นคำถามของพนักงานสอบสวน โดยมีให้เด็กได้ยินคำถามของพนักงานสอบสวนและห้ามมิให้ถามเด็กซ้ำซ้อนหลายครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร (มาตรา ๑๓๓ ทวิ)

ส่วนที่ ๓ พนักงานสอบสวนไม่ทำการสอบสวน

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๒ พนักงานสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนในกรณีต่อไปนี้ก็ได้

(๑) เมื่อผู้เสียหายขอความช่วยเหลือ แต่ไม่ยอมรับร้องทุกข์ตามระเบียบ

(๒) เมื่อผู้เสียหายฟ้องคดีเสียเองโดยมิได้ร้องทุกข์ก่อน

(๓) เมื่อมีหนังสือกล่าวโทษเป็นบัตรสนเท่ห์ หรือบุคคลที่กล่าวโทษด้วยปากไม่ยอมบอกว่าเขาชื่อใคร หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อในคำกล่าวโทษหรือบันทึกคำกล่าวโทษ

๑. การถอนคำร้องทุกข์

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๖ ผู้ร้องทุกข์จะแก้คำร้องทุกข์ระยะใด หรือจะถอนคำร้องทุกข์เสียเมื่อใดก็ได้ ในคดีซึ่งมิใช่ความผิดต่อส่วนตัว การถอนคำร้องทุกข์เช่นนั้นย่อมไม่ตัดอำนาจพนักงานสอบสวนที่จะสอบสวน

แนวทางการสอบปากคำของพนักงานสอบสวน

๑. สอบปากคำผู้ที่จะถอนคำร้องทุกข์เพิ่มเติมจากคำให้การเดิม
๒. สอบถามความยืนยันคำให้การเดิมที่พนักงานสอบสวนสอบปากคำไว้
๓. สอบถามความประสงค์ที่มาพบพนักงานสอบสวน (กรณีมาถอนคำร้องทุกข์)
๔. ให้ผู้ที่ถูกสอบปากคำอ่านคำให้การ/หรือพนักงานสอบสวนอ่านให้ฟัง (แล้วแต่กรณี)

แนวปฏิบัติในการสอบปากคำบุคคลต้องสงสัย/พยาน ของพนักงานสอบสวน

บุคคลต้องสงสัย/พยาน ที่มาพบ/หรือถูกพนักงานสอบสวนเรียกมาพบ

พนักงานสอบสวน

- แจ้งสิทธิที่จะฟังมีตามกฎหมายให้ทราบ
- ถ้าหากผู้ถูกสอบปากคำเป็นชาวต่างชาติ ไม่สามารถพูดและฟังภาษาไทยได้ ให้จัดหาล่ามให้
- สอบถามชื่อ สกุล อายุ ที่อยู่ อาชีพ /เบอร์โทรศัพท์ ที่สามารถติดต่อได้
- สอบถามความสัมพันธ์/ความเกี่ยวข้องในคดี/เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- สอบถามรายละเอียด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- บันทึกรายละเอียดข้อเท็จจริงตามลำดับเหตุการณ์เรียงตามวันเวลา (ถ้ามี)
- ให้ผู้ที่ถูกสอบปากคำอ่านคำให้การ/หรืออ่านให้ฟัง (แล้วแต่กรณี)

แนวปฏิบัติในการสอบปากคำผู้ต้องหาผู้ต้องหามาปรากฏตัวต่อหน้าพนักงานสอบสวน

ผู้ต้องหาถูกจับกุมหรือผู้ต้องหามาปรากฏตัวต่อหน้าพนักงานสอบสวน

พนักงานสอบสวน

- แจ้งสิทธิตามกฎหมายให้ทราบ
- ถ้าหากผู้ถูกสอบปากคำเป็นชาวต่างชาติ ไม่สามารถพูดและฟังภาษาไทยได้ ให้จัดหาล่ามให้
- สอบถามชื่อ สกุล อายุ ที่อยู่ อาชีพ /เบอร์โทรศัพท์ ที่สามารถติดต่อได้
- แจ้งพฤติการณ์/เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในคดีให้ทราบ
- แจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบ (กรณีผู้ถูกสอบปากคำเป็นผู้ต้องหา)
- สอบถามความสัมพันธ์/ความเกี่ยวข้องในคดี/เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- สอบถามรายละเอียด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- บันทึกรายละเอียดข้อเท็จจริงตามลำดับเหตุการณ์เรียงตามวันเวลา (ถ้ามี)
- ให้ผู้ที่ถูกสอบปากคำอ่านคำให้การ/หรือพนักงานสอบสวนอ่านให้ฟัง (แล้วแต่กรณี)

แนวปฏิบัติในการสอบปากคำบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี

แจ้งสิทธิตามกฎหมายให้ทราบ

๑. ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนสัดส่วนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก
๒. ให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น และ
๓. ในกรณีที่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เห็นว่าการถามปากคำเด็กคนใดหรือคำถามใด อาจจะมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจเด็กอย่างรุนแรง ให้พนักงานสอบสวนถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เป็นการเฉพาะตามประเด็นคำถามของพนักงานสอบสวน โดยมีให้เด็กได้ยินคำถามของพนักงานสอบสวนและห้ามมิให้ถามเด็กซ้ำซ้อนหลายครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร
๔. ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องแจ้งให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและพนักงานอัยการทราบ รวมทั้งแจ้งให้ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กทราบถึงสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือคุ้มครองและได้รับการเยียวยาความเสียหายตามกฎหมาย